

ХАҢЫАТ
1937 СЫЛТАН
ТАХСАР

САХА РЕСПУБЛИКАТЫН НЬУРБА УЛУУНУН ХАҢЫАТА

НЬУРБА

ОГНИ НЮРБЫ

ТЭРИЙЭЭЧЧИЛЭР: СР Правительства, Ньурба улууун “Ньурба” (“Огни Нюрбы”) ханыат редакциятаа” автономий тэрилтэ

12+

2022 сал
Алтынны
6 күнэ
Чөлөнэр
39 №
(12012)

Алтынны 3 к. улуус салайааччыларын планерката улус **башылыга Алексей Иннокентьев** санга анааыннары ийитиннэрииттэн сафаланна. Ньурба улууун баайгадуолга сыйынаннаыларга уонна муниципальний атылааныларга комитиитин бэрэсэдээтэйлийн **Попова Анастасия Викторовна**, “Ньурба улууун олбуу-дъянаа хаччайар суулуспа” салайааччытынан **Кириллин Афанасий Евгеньевич**, ЕДДС отдельн салайааччытынан **Кириллина Людмила Николаевна**, улус дъяналтатын тэрээнин боппуроустыгар уонна нэхилиэктери кытта улээ управлениетин салайааччытынан **Николаева Лариса Владимировна**, улус дъяналтатын бытап болпуруостыгар управлениетин салайааччытынан э.т. **Николаев Гаврил Николаевич** ананылар. Улус дъяналтатын тутула улартылаары туар, улус Сүбэтийн дъюкутаатарын канкуллара бүтээ даафын, сисийн көрүүтгүр улус дъяналтатын санга тутулун туунан боппуроос киллэрилийн. Алексей Иннокентьев оссо даафын санга анааыннаар буюуухтарын, улз түргэн тэтимин тулуудар дыон наадлагын бэлигээтээ.

Афанасий Кириллин ааспты нэдээлээ. Киров олохтоо ынахтарын көрдүү сылдьан мунан хаалан баран сарсынага буллубутун, турга этэнгэтийн, Чапанданаа федэральний сүлгэ УАЗ-форгон уонна Тойота-Виш харсынныларын түмүгэр З киши эчийицэх сүл-тырааныспар быынлаана тахсыбытын ийитиннэрийн. “Хампас” линиятыгар өрөмүүн кэмигр биирдилийн нэхилиэккэ былааннаах уоту араарын огоонуллар.

Улус дъяналтатын мобилизационной улээ кылаабынай исписэлийн **Николай Афанасьев** улускаа быстах хомуур хайдах баран ийнэрийн ийитиннэрийн.

Алексей Иннокентьев биир дойдулаахтарыт болт белэвтгэн пропорщик Альберт Чочанов эрийн номную Украина Запорожской уобалааныг тийнбүтгэрин, мобилизацияламмыт дыону уот сэрииг киллэртэгэрийн, кинизэри босхоломмут сирдэргэ суулуспалааталларын, уулистанин кинилэрэг быытлылыбыт харчын тийнбүтгэн биллэрбитин эттэ. Тэрилтэлэр каадырга отделларын улэхтитэрийн сыйна-халты улэхтэрийн түмүгэр быстах хомуур хайдылан сыйынага түннөн эрэллэр, улус дъяналтатын уонна ууистаафы суналыстаат манна ылсан улэлии сылдьар.

Баынылк 4 күн устата нэхилиэктергэ сыйдьбытын, дыону көрсон бынааран-кэлсэн бизрэйтин, мистэтигэр улэх-хамнахы билсивитин эттэ. Улускаа Норуут көбүлээхинин сыйын чөрччинин нэхилиэктергэ элбэх учгүй бырайактар олохуу кирибтэрийн, улахан хамсааны тахсыбытын бэлигээтээ. Баынылк дахталлар уопастыбанын түмсүүлээр мобилизацияламмыт дыон дын эрэлтэрийн анкеталара огоонуллар бүтэн эрэл, тұнааннаах дастабырьынанылар огоонулуннулар.

Ааспты нэдээлэлтэн афам саастаах дыон-но аналааха нэдээлэе сафаланна, онон Анна Уларова тэрилтэлэр салайааччыларыгара афам саастаах улэхтитэрийгэр уонна бэхтээрээнэрийгэр болжомто ууралларын уонна бу кэмнэг эрэ буулбакка, мэлдии кынналыха тустаахтарын ыда.

ДИПИ дираидээрэ **Изамира Семенова** тэрилтэлэрэхтэйтэйтэн 1 киши мобилизацияланан барбытын, 2-с кинилэрин хамыныйланан сыйын төттеру ыыппыттарын, ДИПИ-гэ билгигин 112 кырдаацаа уонна инбэлийт олорорун, бээтинсээбэ Афам саастаахтар кунинэрийгэрийн анаммыт тэрээнин быытлылан, Сунтаартан улус баыныг социальний боппуроустыгар салайааччыларын дэлэхэсийн кэлэ сыйдьбытын, кырдааастыгар бэлэх туттарбыттарын эттэ. Саамай элбэх киши Ньурбаттан (55) уонна Сунтаартан (26) ДИПИ-гэ кириэн олорор.

Ньурбатаафы уулистар ики ардыларынаафы дын эрэлтэрийн уонна обдоо көмө кэллийн кинин дираидээрэ **Марианна Алексеева** 14-с “зеезд” олорорун ылаары олоророрун, биир улэхтитэрийн көржэн мобилизацияланан барбытын, кинихэ көмө пуунун аhan эрэлэтийн эттэ.

Улэлээх буолуу кинин дираидээрэ **Саяхай Столярова** мобилизацияя үлэхтэ суобу-

нан учукка турбут 6 киши барбытын эттэ, мобилизацийнан сибээстэн тэрилтэлэргэ быстах кинихэх улз миэстээ таыстыбаина Кинингэ биллэрэлэрийгэр көрдөстэ. Улээ суобунаан учукка 200-тэн тахса киши турар.

Алексей Иннокентьев аныгыксай нэхилиэк-бэ Улэлээх буолуу кинин 3 сильлаах улзгин МТ баылыктараа кыттылаа мунньяхха отчуттууругар, бырамысыланнай тэрилтэлэргэ уулистан төхө киши улэлии сылдьарын түнүнчлэн чулкай сибидизнэни биэрэллэригэр сорудахтаат.

Ууистаафы кинин балыбынаа кылаабынай бураана **Наталья Павлова** коронавирусны инфекциинан улускаа 35 киши яалдьарын, он инигэр 11 киши - стационарга, 24 киши тастан эмтээнрийн ийитиннэрийдэ. Гриби утрын вакцинация сафаланна, субуотаа 3-с транш кэлэ. Вакцинация булаанаа улус үрдүнэн 23,6% туолан ийэр, од инигэр улахан дынгээ - 13,2% уонна оболорог гриптэн бынны - 35%. Кинин доруобуйтны туруга көнгүллүүр буолаа, коронавирусны инфекциитан уонна гриптэн быннын тэнгээ ылыахха сөп. Наталья Павлова балаанын 6 к. бэйзэ манннын тэнгээ икки бынныны ылбайтын, барыта этэнгэтийн эттэ. Тэрилтэлэргэ салайапка кирдэбийн эмчитьэр баран бынны турууруохтараа эбэтэр ким бацаахаа поликлиникаа кэлэн ылыахтарын сөп.

Алексей Иннокентьев ууистаафы кинин балыбынаа каадырд кэлийлэрийн интэрийнгээтэ. Кылаабынай бураанаа бынаарытанаан, Чуукаа бураанаа дэжирийкэ барда, кинини онно баар биэлсэр салбайуо. Ханаласка улэхтэхэн баарын булаа, Ньурбадаа стажировканы аданаар баран Ханаласкаа улэхтэхэн баарынхаа сөп. Наталья Павлова балаанын 6 к. бэйзэ манннын тэнгээ икки бынныны ылбайтын, барыта этэнгэтийн эттэ. Тэрилтэлэргэ салайапка кирдэбийн эмчитьэр баран бынны турууруохтараа эбэтэр ким бацаахаа поликлиникаа кэлэн ылыахтарын сөп.

Ууистаафы кинин билийлэтийгэ бэрэстэ-бийтэлэ **Елена Савинова** мобилизация боппуроустыганын кол-центрэг 4 киши улэхтэрийн, дыон быытлыга элбэх кирирэн эттэ. Сүрүнээн биир кинихэх көмө огоонулутун, быстах хомууртан босхолонуга ханынк докумоннаар наадалыарын түнүнчлэн ыйытальлар.

“Ньурба-Огни Нюрбы” улус ханаайтын кылаабынай эрэдээктээрэ **Лариса Дорофеева** тэрилтэгэн үлэхтэн билийннэрийдэ.

Улус дъяналтатын архитектураа, градостроительство уонна **Ольх-Гар** отде-лын уонна **Кировтаафы** чох разреён бэрэстэйтэлээрэ **Таркаайы нэхилиээрийн** “Формирование комфортной городской среды” федеральний байрыйагынан быытлылар улз түнүнчлэн ийитиннэрийдэ.

Улус дъяналтатын архитектураа, градостроительство уонна **Ольх-Гар** отде-лын уонна **Кировтаафы** чох разреён ыктуу санитарийн точукалара тиэдэрэд салбайуо. Кирготваафы чох разреён ыктуу санитарийн точукалара тиэдэрэд салбайуо. Кирготваафы чох разреён ыктуу санитарийн точукалара тиэдэрэд салбайуо.

Улус дъяналтатын архитектураа, градостроительство уонна **Ольх-Гар** отде-лын уонна **Кировтаафы** чох разреён ыктуу санитарийн точукалара тиэдэрэд салбайуо. Кирготваафы чох разреён ыктуу санитарийн точукалара тиэдэрэд салбайуо.

Пенсионийн управление салайааччытын **Владимир Моисеев** 04.10.22 с. РФ Пенсионийн фондатын Саха сиринээрийн салайааччытын салайааччылары Георгий Степанов Ньурбадаа кэлэрин, тэрилтэлэр салайааччылары кыттылаахаа мунньях буоларын эттэ.

Улус дъяналтатын архитектураа, градостроительство уонна **Ольх-Гар** отде-лын уонна **Кировтаафы** чох разреён ыктуу санитарийн точукалара тиэдэрэд салбайуо. Кирготваафы чох разреён ыктуу санитарийн точукалара тиэдэрэд салбайуо. Кирготваафы чох разреён ыктуу санитарийн точукалара тиэдэрэд салбайуо.

Улус дъяналтатын архитектураа, градостроительство уонна **Ольх-Гар** отде-лын уонна **Кировтаафы** чох разреён ыктуу санитарийн точукалара тиэдэрэд салбайуо.

Улус дъяналтатын архитектураа, градостроительство уонна **Ольх-Гар** отде-лын уонна **Кировтаафы** чох разреён ыктуу санитарийн точукалара тиэдэрэд салбайуо.

Улус дъяналтатын архитектураа, градостроительство уонна **Ольх-Гар** отде-лын уонна **Кировтаафы** чох разреён ыктуу санитарийн точукалара тиэдэрэд салбайуо.

Улус дъяналтатын архитектураа, градостроительство уонна **Ольх-Гар** отде-лын уонна **Кировтаафы** чох разреён ыктуу санитарийн точукалара тиэдэрэд салбайуо.

Улус дъяналтатын архитектураа, градостроительство уонна **Ольх-Гар** отде-лын уонна **Кировтаафы** чох разреён ыктуу санитарийн точукалара тиэдэрэд салбайуо.

Улус дъяналтатын архитектураа, градостроительство уонна **Ольх-Гар** отде-лын уонна **Кировтаафы** чох разреён ыктуу санитарийн точукалара тиэдэрэд салбайуо.

Улус дъяналтатын архитектураа, градостроительство уонна **Ольх-Гар** отде-лын уонна **Кировтаафы** чох разреён ыктуу санитарийн точукалара тиэдэрэд салбайуо.

Улус дъяналтатын архитектураа, градостроительство уонна **Ольх-Гар** отде-лын уонна **Кировтаафы** чох разреён ыктуу санитарийн точукалара тиэдэрэд салбайуо.

Улус дъяналтатын архитектураа, градостроительство уонна **Ольх-Гар** отде-лын уонна **Кировтаафы** чох разреён ыктуу санитарийн точукалара тиэдэрэд салбайуо.

Улус дъяналтатын архитектураа, градостроительство уонна **Ольх-Гар** отде-лын уонна **Кировтаафы** чох разреён ыктуу санитарийн точукалара тиэдэрэд салбайуо.

Улус дъяналтатын архитектураа, градостроительство уонна **Ольх-Гар** отде-лын уонна **Кировтаафы** чох разреён ыктуу санитарийн точукалара тиэдэрэд салбайуо.

Улус дъяналтатын архитектураа, градостроительство уонна **Ольх-Гар** отде-лын уонна **Кировтаафы** чох разреён ыктуу санитарийн точукалара тиэдэрэд салбайуо.

Улус дъяналтатын архитектураа, градостроительство уонна **Ольх-Гар** отде-лын уонна **Кировтаафы** чох разреён ыктуу санитарийн точукалара тиэдэрэд салбайуо.

Улус дъяналтатын архитектураа, градостроительство уонна **Ольх-Гар** отде-лын уонна **Кировтаафы** чох разреён ыктуу санитарийн точукалара тиэдэрэд салбайуо.

Улус дъяналтатын архитектураа, градостроительство уонна **Ольх-Гар** отде-лын уонна **Кировтаафы** чох разреён ыктуу санитарийн точукалара тиэдэрэд салбайуо.

Улус дъяналтатын архитектураа, градостроительство уонна **Ольх-Гар** отде-лын уонна **Кировтаафы** чох разреён ыктуу санитарийн точукалара тиэдэрэд салбайуо.

Улус дъяналтатын архитектураа, градостроительство уонна **Ольх-Гар** отде-лын уонна **Кировтаафы** чох разреён ыктуу санитарийн точукалара тиэдэрэд салбайуо.

Улус дъяналтатын архитектураа, градостроительство уонна **Ольх-Гар** отде-лын уонна **Кировтаафы** чох разреён ыктуу санитарийн точукалара тиэдэрэд салбайуо.

Улус дъяналтатын архитектураа, градостроительство уонна **Ольх-Гар** отде-лын уонна **Кировтаафы** чох разреён ыктуу санитарийн точукалара тиэдэрэд салбайуо.

Улус дъяналтатын архитектураа, градостроительство уонна **Ольх-Гар** отде-лы

Хатын Сыны. Кыларыйар кырдыгы эттэхээ, нэйлийкээ кэkkэ сылларга санга туту барбатаанын кэрээтэ. Онон олоо тохтор атыгтарга үчгэй өгтүүтэн оруди гургууллаа ардигар, сүюм түүн ылысылара баар суол. Ол ихин да буолуу, от ыйын синий эт бунаар куйгаасын тарыгар уонча кийнлээх туту биргээдээгээ кэлэн эдэр исписслистэрэгэ аналаах уопсай дыэз тутуутугар тингиин-танын барбытыгар мэкитигээр, ўюн халлаантан Урун Айын сиргэ тусгутгүр холбоогутара. Үерүү ол курдук улахана, тутуу хас хамсанын кийнээнгээ кэпсэн, сарсыардаанын сахсаан буолтаа мэлдээнилийгээ.

Онууха эбий үлэнийгээр тургэннэрэ-тарбанданаар, хаачыстыбалааах ыпсарынлара, сиэрдээх бээрээдэктэрэ тыл төбөтүгээр тусгуттэрэ. Өнүргэнэ суюх, угуспут сыйсхаллаах үгээстийгээ бийдээбуллээх - тутууга кэлийн дьоннорго тэнгнэйнэхпит ыраахаа сообус дизайн. "Улаханын сангарахтаацар улаханын кулум" диэббиттийн буомсолоо бийдээбуллээх кэнникин синий буолан симэлийн ээр, сахалар мас-таас тутууга халбаалалын аннан кириилэрэе сафаланна, инникитин далааын ессе кэнгээ. Төрүүкүүс биниги буоллахыт.

Хатын Сыныга исписслистэрэгэ уопсай дыэзээ наадмын улахан, манна эрэ буолуу дуо, билигин миграция процеёнка киннэн тыа сир диехи хайшнаа кестүтэлээн ээр. Олорор-олохсуйар дыэз-үйт элбээн истэбин аайы эдэрдэр тыаа кэлбэгтэр, көстөөх сирин тумналлар дыэн сунгахарабыт тумганга кетүөж.

Оройуон үүлээчинин 215 кв.м. иэннээх 4 квартираахаа уопсай дыэз тутуутугар тендэргэ "ИП Михайлов А.Н." кытайбыта. Биллэбийт курдук бу предприниматель тутуу санаабытын ситэр, толкуудаабытын толор тахсылаах үлээх аныгы кэм биир бастынг бэрэстбийнгээ. Үлээж ылар дьоннорго үгүс тургутууну чизстээхтийн аасыгт эр хошуутара буоллалы.

Бэргээдээ кылгас кэм инигэр харын манынтар, дуунааны сылаанынтар тутууга комүс көлөнүнээрин тобуктарыгар абаабыт биригээдээ үлээхтэйгээр тиййэн ирэхордоо сэхэргэстим.

Санааны сайа охсор утуу тыллаах, чопчу бываарынлаах, эдэрээши эрчимийнээх Николай Анастасович Никифоровын кэпсээнин астынаа аафыахаа эрэ:

- Мин тутуу биригээдэтийн салайааччытаа дэнэбин да бииргээ үлээлир дьонум барын сатабыл дини баанаабыт буолланар улахан ыйын-кэрдийн суюн биирээ. Манна кэлихгээтийн иннигэр Сүлээж эмиэ 4 кв. уопсай дыэз көндөйн көхтөөхтүүк үлээзэн бүтэрхиппийт. Бу дыиэн аныгы технология ирдэбилийн саялаахаа, бетон лежкалаахаа, толоруу хааччыллылаах - а.э. квартира аайы ваннай хос, туалет баар буолохтараа, таынан обшивкаланыаа, аныгы экологиччай матьрыйнайланын муосталаныаа. Бу күннэргэ үрдүн сабыахыт, кырынайтаа онгохуулубуга, онон үүлээчинин инигээн үлэбийт түмүктэйнээж, дыэз кэлэр сягаа үлээж кириээ.

Аны биригээдээм дьонун билиннэрэйм, сүрүн костякыт - маалыкайдар. Үэрээ-көтө барьлалын ааттым: Эрхард Макарович Ноттосов, Николай Гаврильевич Егоров, Валерий Валерьевич Степанов, Михаил Михайлович Абрамов уонна мин. Ньюрбаттан Алексей Андреевич Васильев, Дьяархантан Николай Артурович Никифоров, Гаврил Артурович Никифоров, Хорулаттан Марк Егорович Иванов, Петр Васильевич Осипов үлэлэспиттэрэ. Тувааччыларын орто саастар 35-тэрээ, угустэр ыаллар, оюу-уруу элбэх, сүюн-силгэ баайдаахтар. Элбэх овоохупт, алта кэнчээрийн эсэхийн эхийнээхтэй.

Борбуябутун көтөөөт да унан-тутан барбатаах дьоммут. Ол курдук тутааччы буолохупт иннингр ким алмаас кырылаабытга, сваршиктаабытга, учууталлаабытга, кочегардаабытга, мас кэрдигите уонна вахталарга сыйлдыбытга.

Герасим Васильев.

Маалыкайтан тутааччылар.

Ханна да үлэлэбийт ихин кимтэн да хос тылы, хом санааны истибэтэхгээ. Билигин кэм-кэрдийн лаппа уларыдаа, блэми кэтэйнин очуу наадтаа суюх, бийэбийт тийн-түгэнэр курдук олоо тохтолтук дьанаанахтахыт, атыгтарга туналыры гражданской иэйнин аафынары бириэмэ ирдиир. Бүгүн дайдугаа балааныннаа устуутурдаа, онон түмсэн-сомоёлолонон изнелийк, оройуон, регион уонна бүтүн дойдуу күүнүн кыаын улаатыннааргаа хорсуннук санаанахаа, олохко киенник хардывалыахаа. Этэнгэ буоллахха манна саафынары кэлихгээ, олоо тохтолтук дьанаанахтахыт, атыгтарга туналыры гражданской иэйнин аафынары бириэмэ ирдиир. Бүгүн дайдугаа балааныннаа устуутурдаа, онон түмсэн-сомоёлолонон изнелийк, оройуон, регион уонна бүтүн дойдуу күүнүн кыаын улаатыннааргаа хорсуннук санаанахаа, олохко киенник хардывалыахаа. Этэнгэ буоллахха манна саафынары кэлихгээ, олоо тохтолтук дьанаанахтахыт, атыгтарга туналыры гражданской иэйнин аафынары бириэмэ ирдиир. Бүгүн дайдугаа балааныннаа устуутурдаа, онон түмсэн-сомоёлолонон изнелийк, оройуон, регион уонна бүтүн дойдуу күүнүн кыаын улаатыннааргаа хорсуннук санаанахаа, олохко киенник хардывалыахаа. Этэнгэ буоллахха манна саафынары кэлихгээ, олоо тохтолтук дьанаанахтахыт, атыгтарга туналыры гражданской иэйнин аафынары бириэмэ ирдиир. Бүгүн дайдугаа балааныннаа устуутурдаа, онон түмсэн-сомоёлолонон изнелийк, оройуон, регион уонна бүтүн дойдуу күүнүн кыаын улаатыннааргаа хорсуннук санаанахаа, олохко киенник хардывалыахаа. Этэнгэ буоллахха манна саафынары кэлихгээ, олоо тохтолтук дьанаанахтахыт, атыгтарга туналыры гражданской иэйнин аафынары бириэмэ ирдиир. Бүгүн дайдугаа балааныннаа устуутурдаа, онон түмсэн-сомоёлолонон изнелийк, оройуон, регион уонна бүтүн дойдуу күүнүн кыаын улаатыннааргаа хорсуннук санаанахаа, олохко киенник хардывалыахаа. Этэнгэ буоллахха манна саафынары кэлихгээ, олоо тохтолтук дьанаанахтахыт, атыгтарга туналыры гражданской иэйнин аафынары бириэмэ ирдиир. Бүгүн дайдугаа балааныннаа устуутурдаа, онон түмсэн-сомоёлолонон изнелийк, оройуон, регион уонна бүтүн дойдуу күүнүн кыаын улаатыннааргаа хорсуннук санаанахаа, олохко киенник хардывалыахаа. Этэнгэ буоллахха манна саафынары кэлихгээ, олоо тохтолтук дьанаанахтахыт, атыгтарга туналыры гражданской иэйнин аафынары бириэмэ ирдиир. Бүгүн дайдугаа балааныннаа устуутурдаа, онон түмсэн-сомоёлолонон изнелийк, оройуон, регион уонна бүтүн дойдуу күүнүн кыаын улаатыннааргаа хорсуннук санаанахаа, олохко киенник хардывалыахаа. Этэнгэ буоллахха манна саафынары кэлихгээ, олоо тохтолтук дьанаанахтахыт, атыгтарга туналыры гражданской иэйнин аафынары бириэмэ ирдиир. Бүгүн дайдугаа балааныннаа устуутурдаа, онон түмсэн-сомоёлолонон изнелийк, оройуон, регион уонна бүтүн дойдуу күүнүн кыаын улаатыннааргаа хорсуннук санаанахаа, олохко киенник хардывалыахаа. Этэнгэ буоллахха манна саафынары кэлихгээ, олоо тохтолтук дьанаанахтахыт, атыгтарга туналыры гражданской иэйнин аафынары бириэмэ ирдиир. Бүгүн дайдугаа балааныннаа устуутурдаа, онон түмсэн-сомоёлолонон изнелийк, оройуон, регион уонна бүтүн дойдуу күүнүн кыаын улаатыннааргаа хорсуннук санаанахаа, олохко киенник хардывалыахаа. Этэнгэ буоллахха манна саафынары кэлихгээ, олоо тохтолтук дьанаанахтахыт, атыгтарга туналыры гражданской иэйнин аафынары бириэмэ ирдиир. Бүгүн дайдугаа балааныннаа устуутурдаа, онон түмсэн-сомоёлолонон изнелийк, оройуон, регион уонна бүтүн дойдуу күүнүн кыаын улаатыннааргаа хорсуннук санаанахаа, олохко киенник хардывалыахаа. Этэнгэ буоллахха манна саафынары кэлихгээ, олоо тохтолтук дьанаанахтахыт, атыгтарга туналыры гражданской иэйнин аафынары бириэмэ ирдиир. Бүгүн дайдугаа балааныннаа устуутурдаа, онон түмсэн-сомоёлолонон изнелийк, оройуон, регион уонна бүтүн дойдуу күүнүн кыаын улаатыннааргаа хорсуннук санаанахаа, олохко киенник хардывалыахаа. Этэнгэ буоллахха манна саафынары кэлихгээ, олоо тохтолтук дьанаанахтахыт, атыгтарга туналыры гражданской иэйнин аафынары бириэмэ ирдиир. Бүгүн дайдугаа балааныннаа устуутурдаа, онон түмсэн-сомоёлолонон изнелийк, оройуон, регион уонна бүтүн дойдуу күүнүн кыаын улаатыннааргаа хорсуннук санаанахаа, олохко киенник хардывалыахаа. Этэнгэ буоллахха манна саафынары кэлихгээ, олоо тохтолтук дьанаанахтахыт, атыгтарга туналыры гражданской иэйнин аафынары бириэмэ ирдиир. Бүгүн дайдугаа балааныннаа устуутурдаа, онон түмсэн-сомоёлолонон изнелийк, оройуон, регион уонна бүтүн дойдуу күүнүн кыаын улаатыннааргаа хорсуннук санаанахаа, олохко киенник хардывалыахаа. Этэнгэ буоллахха манна саафынары кэлихгээ, олоо тохтолтук дьанаанахтахыт, атыгтарга туналыры гражданской иэйнин аафынары бириэмэ ирдиир. Бүгүн дайдугаа балааныннаа устуутурдаа, онон түмсэн-сомоёлолонон изнелийк, оройуон, регион уонна бүтүн дойдуу күүнүн кыаын улаатыннааргаа хорсуннук санаанахаа, олохко киенник хардывалыахаа. Этэнгэ буоллахха манна саафынары кэлихгээ, олоо тохтолтук дьанаанахтахыт, атыгтарга туналыры гражданской иэйнин аафынары бириэмэ ирдиир. Бүгүн дайдугаа балааныннаа устуутурдаа, онон түмсэн-сомоёлолонон изнелийк, оройуон, регион уонна бүтүн дойдуу күүнүн кыаын улаатыннааргаа хорсуннук санаанахаа, олохко киенник хардывалыахаа. Этэнгэ буоллахха манна саафынары кэлихгээ, олоо тохтолтук дьанаанахтахыт, атыгтарга туналыры гражданской иэйнин аафынары бириэмэ ирдиир. Бүгүн дайдугаа балааныннаа устуутурдаа, онон түмсэн-сомоёлолонон изнелийк, оройуон, регион уонна бүтүн дойдуу күүнүн кыаын улаатыннааргаа хорсуннук санаанахаа, олохко киенник хардывалыахаа. Этэнгэ буоллахха манна саафынары кэлихгээ, олоо тохтолтук дьанаанахтахыт, атыгтарга туналыры гражданской иэйнин аафынары бириэмэ ирдиир. Бүгүн дайдугаа балааныннаа устуутурдаа, онон түмсэн-сомоёлолонон изнелийк, оройуон, регион уонна бүтүн дойдуу күүнүн кыаын улаатыннааргаа хорсуннук санаанахаа, олохко киенник хардывалыахаа. Этэнгэ буоллахха манна саафынары кэлихгээ, олоо тохтолтук дьанаанахтахыт, атыгтарга туналыры гражданской иэйнин аафынары бириэмэ ирдиир. Бүгүн дайдугаа балааныннаа устуутурдаа, онон түмсэн-сомоёлолонон изнелийк, оройуон, регион уонна бүтүн дойдуу күүнүн кыаын улаатыннааргаа хорсуннук санаанахаа, олохко киенник хардывалыахаа. Этэнгэ буоллахха манна саафынары кэлихгээ, олоо тохтолтук дьанаанахтахыт, атыгтарга туналыры гражданской иэйнин аафынары бириэмэ ирдиир. Бүгүн дайдугаа балааныннаа устуутурдаа, онон түмсэн-сомоёлолонон изнелийк, оройуон, регион уонна бүтүн дойдуу күүнүн кыаын улаатыннааргаа хорсуннук санаанахаа, олохко киенник хардывалыахаа. Этэнгэ буоллахха манна саафынары кэлихгээ, олоо тохтолтук дьанаанахтахыт, атыгтарга туналыры гражданской иэйнин аафынары бириэмэ ирдиир. Бүгүн дайдугаа балааныннаа устуутурдаа, онон түмсэн-сомоёлолонон изнелийк, оройуон, регион уонна бүтүн дойдуу күүнүн кыаын улаатыннааргаа хорсуннук санаанахаа, олохко киенник хардывалыахаа. Этэнгэ буоллахха манна саафынары кэлихгээ, олоо тохтолтук дьанаанахтахыт, атыгтарга туналыры гражданской иэйнин аафынары бириэмэ ирдиир. Бүгүн дайдугаа балааныннаа устуутурдаа, онон түмсэн-сомоёлолонон изнелийк, оройуон, регион уонна бүтүн дойдуу күүнүн кыаын улаатыннааргаа хорсуннук санаанахаа, олохко киенник хардывалыахаа. Этэнгэ буоллахха манна саафынары кэлихгээ, олоо тохтолтук дьанаанахтахыт, атыгтарга туналыры гражданской иэйнин аафынары бириэмэ ирдиир. Бүгүн дайдугаа балааныннаа устуутурдаа, онон түмсэн-сомоёлолонон изнелийк, оройуон, регион уонна бүтүн дойдуу күүнүн кыаын улаатыннааргаа хорсуннук санаанахаа, олохко киенник хардывалыахаа. Этэнгэ буоллахха манна саафынары кэлихгээ, олоо тохтолтук дьанаанахтахыт, атыгтарга туналыры гражданской иэйнин аафынары бириэмэ ирдиир. Бүгүн дайдугаа балааныннаа устуутурдаа, онон түмсэн-сомоёлолонон изнелийк, оройуон, регион уонна бүтүн дойдуу күүнүн кыаын улаатыннааргаа хорсуннук санаанахаа, олохко киенник хардывалыахаа. Этэнгэ буоллахха манна саафынары кэлихгээ, олоо тохтолтук дьанаанахтахыт, атыгтарга туналыры гражданской иэйнин аафынары бириэмэ ирдиир. Бүгүн дайдугаа балааныннаа устуутурдаа, онон түмсэн-сомоёлолонон изнелийк, оройуон, регион уонна бүтүн дойдуу күүнүн кыаын улаатыннааргаа хорсуннук санаанахаа, олохко киенник хардывалыахаа. Этэнгэ буоллахха манна саафынары кэлихгээ, олоо тохтолтук дьанаанахтахыт, атыгтарга туналыры гражданской иэйнин аафынары бириэмэ ирдиир. Бүгүн дайдугаа балааныннаа устуутурдаа, онон түмсэн-сомоёлолонон изнелийк, оройуон, регион уонна бүтүн дойдуу күүнүн кы

— Тыа сирэ —

Саха Ореспүүбүлүкэтиң Судаарыстыбаннанын кунүгэр кинигэ сурэхтэннэ

Балаан ыйын 27 күнүгөр Малдъаңар нэһилизи Сэмэнэп аатынан норуот айымнытын кийнгэр Саха Фруспүүбүлүкэтин Судаарыстыбаннаын уонна Россия-ба оскуолаа кириен иннинээди саастаах оғодору ўөрөхтээнин ўлзинтээрин күнүгэр аналаа улахан султалаах тэрээнин буолан ааста. Бу күн Саха АССР төрүттэммитэ 100 сыйгар "У истоков якутской государственности" дιэн Россия Президенин Гранын ылбыт бираа-ыяк чэрчтинэн, саргылаах санга олох иһин сирдык тыынинарын толук уурбут, Фруспүүбүлүкэ Судаарыстыбаннаын сайдыытыгар сүдүкылааты киллэрбит биниги биир дойдулаахтарбыт ини-бии Донус-куйдар олохторун, ўлзэлэрин тунунаан "Два наркома из одной семьи" дιэн кинийтээ сурхтэнээ.

Залга мустубут дьон бука бары суһүөхтэригэр туран, Саха Өрөс-пүүбүлүкэтин Өргөй ырытын добуңолугар СӨ былаацаа кириитин көрсүтүнэн сабаланна. Нэһилиэк түөлбэлэрин ыккардыгагар Саха АССР 100 сыйыгар аналлаах онгоуктар быystапкалара тэрилиннэ. "Малдъацар нэһилиэгэ" МТ Аба баһылыгын солбууяаччы Виктор Викторович Афансьев эбэрэд тылын эттэ уонна СӨ Ил Түмэн Судаарыстыбанний мунньябын депутата Григорьева А.А. аатыттан Бочуотунай грамота ини-бии Донскойдар ааттарынан түмэл салайааччытыгар Саввина Т.А.; Нысьба оройонун Аба Баһылыгын аатыттан Бочуотунай грамоталары "Чуораанчык" ОСК сэбиэдиссэйигэр Иванова Т.В., ОСК старшай ийтээччигээр Кононова М.В., ОСК улахан бөлөх ийтээччигээр Попова Н.Н., нэхилиэк бибилэтийкэригэр Иванова Е.Н., ини-бии Донскойдар ааттарын түмэл салайааччытыгар Саввина Т.А.; "Малдъацар нэхилиэгэ" МТ Аба баһылыгын аатыттан Бочуотунай грамоталарын "Чуораанчык" ОСК музикальный салайааччытыгар Ушканова О.С. уонна ийтээчи көмөлөхөөччүтүгэр Тимофеева Е.Е. туттартаат.

"Чуоранчык" ОСК сэбиэдиссэй Тасииса Васильевна өр кэмнээ оюу саадын хаягыстыбанай чааын сэбиэдиссэйинэн үзлээббит, тыыл, улэ бэтэрэнэ, Малдьябар нэхилиэгин Бочууттаах олохтоо ё Саввина Марина Николаевна аатыттан оболоросылын аайы оюу үйүйсаанын тех-улэхиттеригэр олохтообут 5000 сумаалах бириэмийэлэрин Кононова Алевтина Афанасьевна баш туттарда. Ону сэргээ, үзлээн ааспүт бэтэрэннэригэр ОСК аатыттан сэмэй бэлэхтэрин туттартаата.

"Два наркома из одной семьи" дээн кинигэ сүрэхэнтийн Малдьябар модельный библиотекэтийн үзүүнтэй Иванова Елена Никоновна салайан ыытта. Кинигэ сурун ааптара ини-бии Донскойдар ааттарынан музей сэбиэдиссэй, СӨ үөрэрийитин туйтуна, СӨ Бочууттаах бэтэрэнэ, нэхилиэг Бочууттаах олохтоо Татьяна Афанасьевна кинигэ туунан синиллиг билиннэрэд, ини-бии Донскойдар олохторун, үзлээрин туунан кэпсээтэ. Бу кинигээ икки ыстатыйата киирбйт, сүбээ

нанын аялчалын күрөштөр, таңама буолбут Ытык қиңибет, қыраайы үөрэйтээччи, СӨ үтүөллөөх учуутала, Ныурба оройуонун Бочуттаа олохтоо бо Данилов Николай Дмитриевич кинигэ туунан санааларын уонна Донской дар тустарынан тыл эттэ.

руналыңыс Николаев Дмитрий Николаевич көбүлээниннэринэн РФ сенатора Александр Константинович Акимов 2003 сыллааха СӘ вице-президенинэн үлэлии олорон, улахан Сәмән Донускуюй 110 сылыгар анаан, гуманитарный чинчийи институтун учуонаidayрыгар уонна Архызып үлэйтигэрийн ини-бии Донскойдар тустарынан чинчийи үлэтийн ыытгала-рыгар, Малдъяңтарга кинилэр ааттарынан түмэл аңылларыгар

Өрөспүүбүлүкэтин норуутун ха-
хаайыстыбатын үтгөллөх үлэхитэ
Э.Ф. Данилов уод.а. ыстатьяла-
ра киирдилэр; Саха националь-
ной архызыбын уонна кини фили-
алын матырыяалларыгар оло-
бүрбүт Донускуойдар үлэллэн
ааспүт кэмнэригэр дъаһалларын,
докумоуннарын музей фондатыг-
тан, "Автономная Якутия" ха-
ныакка 1922-1924 сыллааыга бэ-
чээтэгпит наркомнар дъаһалла-
рын, Донской С.Н.-II суруйбүт

дъяналта баһылыгын солбуюаачы Афанасьев Виктор Викторович, "Чуоранаңчык" ОСК сзбиедиссэйэ Иванова Таисия Васильевна уон-на "Алана" эбээлэр кулууптартын бэрэссэдээтэлэ, социалний үлэ-хит Афанасьева Надежда Михайловна эбэрдэ, махтал тылларын анаатылар, ойдөбүнүк бэлэхтэрин туттардылар.

уо да а. Даңталдары танаарбыта

Ол кэмнгэ Малдъяар оскуола-
тыгар дираиктэринэн үзэлии
олорбут Татьяна Прокопьевна
Иванова Донскойдад төрөөбүт
дьиэлэригээр түмэл олохтообуга.
Дьэ, ол сылтан сафалаан, Татьяна
Афанасьевна, туух баар өйүн-са-

наатын түмэн, сылтайарын-элэйэрин аахсыбакка түүнэри-кунус-тэри ис дуунатыгтан үзлээн, нэхилийк баий ис историатын, олинигэр Ага уустарынан төрүччүүлэрин онгортон ўйтитэн, тугунаан да съяналаммат сүнгээн кылааты онгорбута. Онон бишиги нэхилийк олохтоохторо киниэхэмахталбыт муунтра суух. Кэлин 5 сэыл инигэр Национальный Архызыпка үзлээн, түмэл матырыяаалларын дынгнээх Архызып до-кумуоннарынан байттан, бигергэтэн үс кинигэнти таахаттарда: "Ньурба Малдьябара ааспыт ўй-лэргэ", "С юбилеем родная школа" уонна бу "Два наркома из одной семьи".

Дээ, бу кинигээр ини-бии До-
нускуйдар олохторун чинчийбит
НА Гумманитарний чинчийни
институтун учонайдара, истори-
ческай наука кандидаттара Е.П.
Антонов, Л.Н. Винокурова, П.П.
Петров-Хардын, Национальный
Архызын дилирктэрээр П.В. Румян-
цев, национальный архызын фили-
алын отделын сэбиэдиссэйэ Н.С.
Степанова, докумуоннары туна-
нны отдел начальнига П.И. Ко-
рякин, Горнай, Ньурба оройую-
нун Бочуттаах олохтообо. Саха

ыстатай алара киирбигтэрэ; Донскойдар ульюордараыттан тахсы-быт биллилээх дыннорун, чугас аймахтарын уонна Бырааттын Донскойдарга тухох ўйэтини узэллэрэ оногууллубуттарын, ыбытылла сылдъялларын туунан сурулунна.

Бу кинигэ "Сайдам" кинигэ үнэтэй болгоходо 200 эхэмжлийн нийтийн Ньюба оройуонун дъацалттын уонна "Строй Импульс" генеральний дилиэртээр Софронов Андрей Яковлевич үбулээнинээринэн бэчээтгэнэ таьбыста. Ити 200 эхэмпилээртэн бэйэбигитгэрээ 30 кинигэ тиксибитин тувааннаах дъюннорбутугар, Донскойдарт хаан-уруу аймахтарыгар эрэ тунгэтиллибитэ. Кинигэни тупгут дъюннор олус сөбулээбигиттэрээ, асчтывмыгтара. Ордук күүсээ үөрбүт дъюнноруунан чугас аймахтара буоллуулар.

лия Михайлова; Дьюкуускайтан экономическая наука кандидата, СО СО РАН утгэлзэх бэтэрээнэ Донской Роберт Ильич; Дьюкуускайтан философской наука доктора, физико-математической наука кандидата, РФ урсгалтэйнин Министристибэтийн Бочуттаах улэнтэг, СО наукаутыг утгэлзэх деятелэ, ХИФУ философияа кафедртын сэбиэдиссийэ Саввинанов Андрей Саввич; Мэнгэ-Хангаастан ини бии Донскойдар бииргээ төрөөбүт эдийийдэрин синэ -

СӨ ўтгүэлээх тутаачыта, Мэнэ Хангас улууун нөөрүктээй нэхилизэгн Бочуоттаах олохтообо Егоров Петр Петрович уонна кини кэргэн СӨ ўрээриитин туйгана, РФ уопсай ўрэхтээнийнин Бочуоттаах улэнийтэ, Учууталлар Учууталлара Егорова Галина Васильевна; Нам улуунуттан ини бии Донскойдар бииргэ төрөөбүт эдийийдэрин сиэнэ - нуучы тыллын уонна литературын учугала Охлопкова Людмила Сергеевна; Москваган Феодосий Семенович Донской кынха художник-дизайнер Донская Сардана Феодосьевна уонна кини уола Ф.С. Донской сиэнэ Ячменев Феодосий. Бу дьон бары олус истиг махтал, эзэрдэ тыллара, кинигээ сыйнабыллара бу кинигэ суолтантан эссе үрдэтийлэр, тэрээниммит ис хоноонун байытан биердиллэр.

Түмүккэ кинигэни таңган онгоцчуларга Т.А. Саввинова ба уонна Е.Н. Иванова ба одохтоох

Бэлиэтиэхпин баџарабын бу Алексей Михайлович оройуонтан тахсыбыт улахан исторической личностары, судаарыстыбаннай деятеллэри үйэтитиигэ улахан болбомтотун уурда. Ангардас би-ниги нэһилизкээ оройуон Дья-халтатын үбулээхининэн музей-быт өрөмүннэммитэ, Н.Д. Данилов "Сахалын санга сатарын тур-дун", "Бастакы суолу солообуттар" уонна бу "Два наркома из одной семьи" дизн кинигэлэр күн сирин көрбүтгэрээ. Бу барыта үүнэр көлүөнэни патриотической тыынгна иитиигэ, дуухубунай баайын са-йыннарыыга төһүү күүс буолар.

Ини-бии Донскойдар Саха норуутун түнүгэр, ўөрэхтээх, сай-дышлаа буоларын түнүгэр анаа-быт чаылхай олохторо, угүү холбура, үүнэр көлүнөнэй ўйлээх эркээйи буолан, кэсхиээх суюлга мэлдэй ынгыра, угийа туроохтара.

Елена ИВАНОВА.

– Патриоттуу тыынга иити: Ким да умнуулубат –

А ба дойду сэриитин сафана
Ленинград блокадын
туунан истибит эрэ бары
бу "Невскэй пятачок" диэн Нева
өрүс унгур бэрт кыра кээмэйдээх
эрээри икки төгүл түнүмэхтээн ким
да кайыбыта биллибээт эрээри хаан
тохтуулаха, биир да күн уђараабак-
ка, уун кээмэг кыргызынныл буул-
бут сирдэрээ диэн билэлээр.

Чахчы оннук этэ дуо. Итини таынсан ол онно төһө киһи елбуттэй диэнгүэ эмис элбэх мөккүөр баар. РФ сэбилэннилээх күустэрин Генеральний штабын байынаннай академиятын институтун улэнтийе исторический наука кандидата Алексей Валерьевич Исаев "Невскэй пятачокка" баараа суюга 40-60 тышынча киһи елбутт буолуухтаах диир. Оттон Дубровка дэризбинэтигэр баар "Невскэй пятачок" туунан музей директо-ра Осипов Александр Иванович одоо атнын кэцэпир.

"Чугууу сафана төһө эмэктийн үрдүнэн ГРЭС-8 дээшигээр кыра да буоллар гарнizon хаалларбыттара буоллар бу "Невскай пятачок" сүтүгэ кыра буоло этэ. Ныизмэстэр, бэйэтэ бэлэм кириэпэс куркуд, тимирбетон халынг истиенэлэх ГРЭС-8 дээшигээр улахан калибраах пушкаларын, минометтарын туруоран пятачок сэрииниттэрин кэйгэллэбэйттэрэ, орус нөнгүэ кэлини-барыны харгыстаабыттара. Төхөлөөх кини ууга тимирбитетэй, төхөлөөх кини улахан калибраах снаряд, буомба тибилгэннэгэр көмүллүбүтгэй, ким да ону билбэт, көрдөөхүн үзлээр олох кайран тыытыллыбаттар, - дизнекийн-кайрын кэпсий.

“Бу манна кэлэн сэриилэспит сэрийн чаастарын сүтүктэрин ырытан көрдөххө 350-500 тынынча киңи кыргыллыбыта булоухтаах. Биһиги көрдөн-көрдөн 43 тынынча кэрингэ киини испиэнхэтгэтибит, ити олох кыра,” - диир. Исаев биһиги сэриилэрбит чугуайга сафана ГРЭС-8 дэвсгийн нийэмжтэргэ хааллаараын, онноюор Шлиссельбург бөөргөтүүллээх куоратыттан туюх да кыргызытыга суюх куотуулара кэлин элбэх сизртибээ тириэрдигитэ дизэн Осипов кэпсий-рин бигэржтар.

Мин Ильмень күөлүнэн сый-
дъян Питерынан таарыдан дойду-
луутохтаахын Питерга олохсүйбүт
саха дьонноро бэйэ бэйэлэриттэн
истиһэннэр билэн олороллор
эбит этэ. Сорохтор Ильменгэ кэ-
лэн уттары көрсүбүттэрэ, сорохтор
үлэлэригэр мэндэйттэн кыайсан
барбатахтар этэ. Бийр Семенова
Маргарита Федоровна дыэн Сун-
таар оройуонун Элгээйтиттэн
төрүттээх, иннээ 1975 сыллахтан
Питерга ўэрэн тийиэн баран
олохсүйан хаалбыт саха дъялтара
Питерга тийиэппин кытта телеви-
фонунан сибээстэспүтэ.

Кини биир аймаға киңи сэрии сађана или Нева өрүс урдүгэр кыргызыларга сураға суох сүтэн хаалбыт. Оны санаатыгар тута сыйлдыбыт. Үс сыллаабыта дүө-гэлэрэ Саха сириттэн кэлбиттэригэр "Невскэй пятачокка" бара сыйлдыбыттар. Бу түбээж аймабын сураға суох сүппүтэ дизэн музей дириектэрийн кытта билсэн ыыталааспүт. Осипов бэйэтэ арыаллаан сыйлдан пятачок сэриитин туунан кэпсээбит, кыргызылыар буолбут сирдэрин көрдөрбүт, уопсай көмүү мемориалыгар сыйлдыбыттар. Мемориалга сэриинтэр испиэнхэктэригэр саха дьонноро суруллубатахтар эбйт.

Онтон аны Дубровка баар музейга пятакочка сэриилэспит дьонноро өлбүттэрин кэриэс-

"Невскэй пятачок"

тээннэр Орто Азия республикалырын былаахтарын тэнитэн туруортаабыттар. "Саха сирин былааба сух этэ. Ол иinin Представительствоттан былаах көрдөөн ылан Дубровка музейг гар илдлэн биербиппит. Представительство Питер студеннарын биирдэ даацны "Невскэй пятачокка" абалансырытыннарабаттар," - дизэн хомолтотун Маргарита кэпсиир. Саатар ол былаахпыт кытта турбатих эббит, еромүөн буолоухтах, ол кэнниттэн туруораллар үнү. Ба-рыта хайдах эрэ катаммат курдук.

бүолла.
Пятница күн самырыдаабат
курдук этэллэр, онон Дубровка ба
бара сылдыыхаах дэстивит. Сар-
сыарда музей 10 чаастан үлээлир,
онон эрдээтэн барыаха, табыл-
лар буоллаына Шлиссельбуру-
нан эргийэн кэлихпит дизэн ба-
рыллаан бывааннанай аяннаан
10 чаас арыйл иннинэ Дубров-
ка ба тийдигит.

Музайга сылдын, кэпсээннэ-рин истэн, хаартыска ба түхэртэн баран унугоргу биэрэг илэхарах-пытынан көрөөрүү син балай эмэхамтыбыт. Осипов кыайсан арыаллаабапын дизэн хаалбыта. Нева уута дэлэй буолан унугоргу эмпэ курдук туроору сырыа кес-тубэт болбут. Маргарита инники сырылыарыг өрүү туроору сырын сөхтүүн этэр. Нева өрүкэ Дубровка үрэх түнэр төрдүттэн унугоргу плацдарм буола сылдыбыт сир ытыска уурбут курдук көстөр. Барыларыттан өрөх хоро-йон үрдук сиргэ ГРЭС дыиэтэ ту-пар. Пушкатаафар буулоо киһин бинтииэлкэ сааннан да унга-хангас ытыалыыр кыра сирэ эббит. Ити

ытыалырын кыра сирэ эйт. Ити меккүнэр 40 тынынча да кишини бэрт хойдтуук тэлгээтхээ нэншилэ батырын курдук. Бу кыра сирэг 202 Саха сирин дьоном ёлөөхтебүттэрэ Александр Иванович оногрбурт ишинаңгага зар

Саха сиригэр исписэлиистэр хонтуруолларынан кураанах оту өртөөн сафалаатылар. Хонтуруоллаа өртөөнүүнү уот турбатын туу-гар, күйүн тымныйбытын кэнз ыыталлар, өртоммут от эниилги-тигэр үчүгэй үүнүүнү биэрэр. Сэ-рэтэр өртөөнүүнэ эпшиэтинэстээх биэдэмистибэнэн регион экологи-ява министристибээт болар дийн СИА-ва ёрөспүүбүлүкэ баны-лыгын уонна биррабытальстыба-тын пресс-сулууспата иинтиин-нэрдэ.

Оту уматынан сайын баһаар умулларытыгыр үлэләэбит, анал үөрөбүт барбыт «Якутлесресурс»

сылдъаллар. Хобдох быңы.

лэр пятачогу сүрүн охсуз түнштэй. Йында диэн бүк эрэнэллэр этгээдийн 1943-ын сэргээхэд тохсун нь ыйгээ "Искра" операцийн көнүү кетүү нийэмэлтэй сүрүн күүстэрэж "Невской пятачокка" тута сыптын буулганар Марьино дэриэбинэндээ нэн ситицилийбэ.

Онон Ленинград төгүрүктээ
хинтэн босхолонутугар пятакочо
оруола итиннэ сыртар. 1941-4
сүллар усталарын тухары "Невс
кэй пятакочка" олжихорун толу
урбут серийниттэр түнхатсаа сууха
таах сибий өлбүт буолбатахтар
Кинилэр ааттара ёрө тутуллуух
таах. Санга үүнэр көлүөнэбээ итин
кингийн эзэнтүүлж.

Дубровка баар "Невскэй пятачок" музейи или кыргызылардын көрдөрөр баар суох сирэйд буолар. Ол сирэйбит дээ хайдаарын Бастаан музей 1966 сыллаахха күнгүүсүнүн чаралыктуулупка тэрилигийт үхүү. 1990-жылдан баштап музей экспоната бийн да быйнамматых. Быннын төмөнгүү үзүүлүү кэмэй бүрүүкэббит. Сыллын аайын балафан ыйыганд сэрийн бэхжүүлэгчидээ пятачоктарын санаадаа

- СИА и ЫТИННЭРЭР -

Оту өртөөһүн саңаланна

үлэхиттэрэ дъарыктаналлар. Кинилэр өртөөхүн хара сажаланыабыттан бүтуөр диэри хонтуруоллууллар.

Хапыт оту өртүүр үзлени хаар түхөөр диэри 16 улуус лесничествота ыбытыаңа: Амма, Үөхээ Булүү, Дааны, Булүү, Горнай, Индигир, Нам, Ныурба, Өлүөхүм, Сунтаар, Сангаар, Таатта, Уус Алдан, Уус-Майя, Хангас, Чуррапчы. Өртөнүүхтээх сир-үүт иэнэ 300-тэн 600 гектарга тийиэ,

Өрөспүүбүлүкэ үрдүнэн 6,6 тыңынча гектарга тийиэбэ.

Мария ГОРОХОВА

**Ксенофонт Васильевич
ВАСИЛЬЕВ,
Мар. сал.**

Билингни кэмнэг үйэтигийн, историиняа колүөнэтгэн колүөнээсээ тиэрдии олус улахан суолталаа. Оннууц өйдөбүлүр өрөө тутан Антоновкаа ёссо биир сүдү ис хонооноо хамсаанын түмүктэннэ. 2019 сыллааххаа Октябрьской нэһилийк ытыктанар аж аласаацаа, өр сыллаага дойду сайдарын туураг сиралдаахтыг үзэлээбит Семен Иванович Самсонов этии киллэр-бигинэн, күүсээ турорсубутуунан колхозтар историаларын үйэтигийн колхозтар урукку турбут сирдээригээр өйдөбүнүүк бэлээлэрийн огоруу сафаламмытаа. Ол курдук, 2020 сылга Улуу Кыайын 75, Октябрьской нэһилийк 185 сыллаарын корсо "Ворошилов", "Кыныл Өктөөн", "Туйдаах", "Кириэн", "Коммунаар" колхозтарга үзэлээн, олорон бэлээрлэн күстэрин, сираларын бизрэгт ытык дъоммутгар мемориалтар турбуттараа.

ОНТОН БЫЙЫЛ, САХА АССР ТОРГУТЭММИТ 100 СЫЛГАР, БАЛАДАН ҮЙЫН 27-ГЭР САХА ӨРӨСПҮҮБҮЛҮКЭТИН СУДААРЫСТЫБАННААНЫН КҮНГЭР, БЕДЕНГҮҮЧҮҮ БУОЛУОР ДИЭРИ 1932 СЫЛЛААХХА ТЭРИЛЛЭН ЧЭЧИРЭЭН, САЙДАН ОЛОРБУТ, БИИР КЫАХТААДЫННАН АА҃ЫЛЛАР "СТАЛИН" КОЛХОЗ СКВЕРДАА ҮӨРҮҮЛЭХТИК АРЫЛЫННА. ТЭРЭЭНИНИ А.Я. ОВЦИННИКОВА ААТЫНАН "ТҮҮХҮЛГЭ" НОРУУТ АЙМНЫНДЫ ДЫИЭТЭ, "АЛГЫС" ЭБЭЭЛЭР ТҮМСҮҮЛЭРЭ АЛГЫС ТЫЛЛААХ УОТУ АНАТАН, ҮАЛДЫТТАРЫ АЛААДЫННАН КҮНДҮЛЭЭН ҮРДҮК ТАХЫМААХТААДЫН ҮТТЫЛЫАР.

Сквер турар сирэ дин нэһилийкээ кириигэ баар "Совхоз Нюрбинский" сквер салбыытаа буолар. Тобус таас плитадаа колхоз хронологиятаа, умнуулбат аагтар суруллан тураллар: Аба дойду сэриитгээр өлбүт буойннаар, Аба дойду сэрииттээн тынынаа эргилигийт буойннаар, "За доблестный труд в ВОВ 1941-1945 гг" мэдээлийн наацаадаламмыттар, сэрии кэмнэг үзэлээбит тыыл бэлэрээннэрээ.

Сэрии кэмнэг биир да кинитин аччыктапатах бэрэсэдээтийн билээр Прокопий Пахомович Пахомов - Окон түүнан эмээ тусла суруйу баар. Манна даацатан этгээхээ, бу сквер олох хиерэгийрээ Окон сиэнэ Тимур Иннокентьевич уонна кини кэргэнэ Людмила Ивановна Пахомовтар элбэхтик сүүрэн-көтөн, колхозтаахтар оболорун, сизнэнрин, хос сизнэнрин түмэ тардан, өйдөтен, харчы хомуйян, үзэыттан сөнтөөхтүк дъааммыгтырын үтүүтэй буолар. Ону тэнэ биир да аат көпгэтийн улахан үлэни ыттылар нэһилийк историаларын харааачылалар Василий Иванович Тимофеев, Прасковья Михайлова Захарова, сэрии сыллаарын обоо Христина Михайлова Васильева. Сквер сыбааркалааныгыгар, кырааскалааныгыгар, билингэлэри иилээхингээ, мас олордоонунга "Сталин" колхус

- Тыа сирэ -

Колхозтары үйэтигийн үлэйтэ түмүктэннэ

чилийнээрин сыйдааннаа көхтөөтүүк үттийннылар. Энийн ёссо ыскамык ауран ситеэриэхпит дэхэллэр.

Бу дьоро түгэнгэ махтал сурук тутуурдаах Октябрьской нэһилийк баылыга Семен Александрович Корякин, бэтэрээннэр сэбиэтгэрийн бэрэсэдээтэээль Владимир Михайлович Тимофеев, нэхилийк ытык ажаа саастаацаа Алексей Софонович Захаров, историалын чинчийэечи Василий Иванович Тимофеев, үлэни тэрийэн ытпилт Тимур Иннокентьевич Пахомов тыхэтэн, историалын, үлэ дьонун, манын хамсаанын төрүүтээбит Семен Ивановичи ахтан аастылар, ыттыспыт дьонгго маҳтаннылар.

Биллэн турар элбэх уптэн-

харчыттан тутуулктаах. Бу өйдөбүнүүк бэлээ олох хиерэгийгээр олохтоо дъаалалтаа 50 тын. солк., Ньюрба улууңун дъаалалтайн регистрациялаах общественний түмсүүлэргэ анаан граннаах күрэх түмүгэн 250 тын. солк. уонна колхустаахтар оболоро 200 тын. солк. ыттыспыттарынан өргөйдөөх күнгэ үттийн линтэ бынлынна. Манын үлэ историалын да үйэтигээр, дьону-сэргэни да түмэр, киэн туттууну, дойдуга тапталы да күүнүрдэр.

Мустубуттар бииртэн эрэ хомийн этэн аастылар. "Сэмэн Үйбаанабыс көрбөккө хаалла...", - дийн.

Октябрьской нэхилийк дъаалтайн пресс-сулууспата.

- АгроОСКУОЛАЛАР -

Дъаарбанкаа үттийнныбыт

Дьюкууский куораккаа ааспыт өрөбүллэргэ бутүн өрөспүүбүлүкэтээби улахан тыа ханаайстыбатын дъаарбанкатаа буолан ааста. Куорат пааркын аттыгар кизнгекуон Хомсомуул болуоссатыг гар араас сиртэн элбэх атыйн то буюруна мустубут. Улуус улуус барын биир сиринэн тураннаар сиздэрэй гына онгостоннор атыяларын тардан эргизэн-урбаан ыттылар. Атыялангаачды ахсаана банаам буола. Манна олохтоо бородууксуйяа: эт, үүт, үүнээй бэйзтийнэ, уонна сооботупкалалан дьон бинирэбилигээр тафыста. Аатгаах-сүоллаах тыа ханаайстыбатын тэрилтээр ыттай-хото эргиннилэр.

Бишиги Ньюрба улууңуттан тэрилтээр уонна агроОСКУОЛАЛАР буолан ыттылыгыт. "Байтар" уонна "Ньюрба көтөр фабрикын" атыгы хамаатык бардаа. Антоновка агроОСКУОЛАЛАТЫН мүт, хортуюоппуй ажалан батардаа. Маалыкайдал оскуолаларын оболоруу арчыланар, ыраастанар

набордара дьон бинирэбилин ыллылар.

Бу улахан тэрээхингэ бишиги оскуола баран лаафыр үлтийнэн, оцуурот астарынан, сир айыттан онгоуллар барынньялар, кэнсиэрблээр араастарынан быыстапкаа тэрийэн ыттылын ыллыбыт, үлбэйт хайсхатын өрөспүүбүлүкэ олохтоохторугар билиннэрдидит.

Нэхилийкпит биирдилээн олохтоохтор Евдокия Михайлова, Антонина Семеновна уонна оскуолабытгар өр кэмнэг үтүү субоастаахтыг үзэлээбит Маргарита Васильевна дъаарбанкаа ыттарбытгар кыахтара баарынан күүс-көмө, өйөбул буолулар.

Түгээниэн түханан кинилэрэг оскуола кэллэтийнин аатыттан улахан маҳтальбыт тиэрээбүт, тус олохторугар дьолу, ыттаанах доруобуудын баарыбайт!

Ону тайынан дъаарбанкаа бишиги оболорут онгоуктарын быыстапкаа аттыбыт. Үттийн, сиэл хомуйян, муннан дьојус

набордара онгорон атыыга тааардбыт.

Дъаарбанкаа түмүгүнэн бастын тэрилтэннэн үгүс элбэх номинацийн ылбыт "Сыя Булүү" ас-үүл соютуупкалыр тэрилтэ буолла. Бишиги көтөрбүт фабрикатаа эмээ илийн тутуурдаах төнүнэ, ол курдук сымытын ичин 3 истигэнэх дипломант буолла.

Бишиги, Ньюрбалар, манык хабааннаах дъаарбанкаларга ёссо күүсээ тэрийнэн, эрдэттэн бэлэмнэн бардахштынаа курук көрдөрдөөх, атылылырдаах буолуухупут.

Бэйэ үүнэрбүт, онгорон тааарбүт бородууксуйяатаа ханаан баарар ордук буолар. Ол, бу манык дъаарбанкаларга ёссо ордук биллэр уонна көстөр. Саха дьон бэйэ айын өрүү дааны өрөө тутан курук атылылаа туроохтараа.

Наталья ЖДАНОВА,
Хагалас,
"ЫЛЛЫК" эдкорпост.

Несмотря на санкционное давление и другие негативные факторы, общая численность занятых в сфере малого и среднего предпринимательства Якутии, включая индивидуальных предпринимателей составляет более 123 тыс человек, а самозанятых – более 22 тыс человек. По данному показателю республика входит в 10-ку лучших регионов РФ. Меры поддержки бизнеса, которые позволили не только сохранить в Якутии число занятых в сфере предпринимательства, но и увеличить его, были приняты по поручению главы республики Айсена Николаева. На сегодня Алмазэргиэнбанк является единственным региональным банком на территории Якутии, поэтому руководителем Якутии была поставлена перед АЭБ первоочередная задача – поддержать местный бизнес.

О мерах поддержки, которые реализуются крупнейшим банком республики, рассказал начальник Управления маркетинга и развития продуктов Департамента сервисов и продуктов Алмазэргиэнбанка Андрей Тасыгин.

- Алмазэргиэнбанк на протяжении десятилетий выступает надежным институтом развития республики и предлагает предпринимателям Якутии особые условия для масштабирования и развития дела. Какие решения вы выработали для компаний, чтобы снизить негативное влияние от складывающейся экономической турбулентности?

- Наша деятельность исходит из главного принципа: местный банк – для местного бизнеса. Будучи единственным республиканским банком, мы, как никто другой, заинтересованы в том, чтобы наши якутские компании преодолели все трудности с минимальными потерями, а может и укрепившись.

Мы незамедлительно разработали пакет антикризисных предложений для них, который включает в себя льготное кредитование, эквайринг, подписки на расчетно-кассовое обслуживание с различными условиями под запросы клиентов – без каких-либо дополнительных или скрытых комиссий, внутри пакета мы увеличили лимит снятия наличных для индивидуальных предпринимателей до 1 млн рублей, а также сделали бесплатным получение всех услуг. У нас очень лояльные условия приёма платежей, мы предлагаем низкие комиссии по торговому эквайрингу и QR-принту – ниже просто не бывает, расходы за SIM-карту терминала оплачиваем мы сами.

- Реально работающим инструментом, который позволяет предпринимателям осуществлять долгосрочное планирование и развиваться, по-прежнему остаются кредитные средства. Андрей Иннокентьевич, расскажите подробнее про льготные кредитные программы АЭБ для предпринимателей.

- Да, обеспечить доступное финансирование местным предпринимателям – задача номер один для нас. При содействии Министерства предпринимательства, торговли и туризма Якутии мы разработали две региональные программы льготного кредитования. Это кредит для торговли основными значимыми продуктами и кредит для торговли продуктами питания, медикаментами и строительными товарами. Кстати, процентные ставки по ним ниже, чем по льготным кредитам федеральных программ. Выдаем от 300 тысяч рублей до 1 млрд рублей. Также у нас действуют льготные кредиты без залога, если сумма менее 10 млн рублей, и это тоже очень интересное предложение.

Подчеркну, что эти продукты созданы при поддержке правительства республики специально для адаптации к изменениям местного предпринимательства. Наши антикризисные меры в первую очередь призваны сдерживать рост цен на потребительские товары в интересах всех жителей Якутии. К слову, наши меры поддержки, включая РКО и эквайринг, были признаны самим предпринимательским сообществом лучшими на банковском рынке. Этим летом АЭБ выиграл специальную номинацию «Надежный региональный партнер для бизнеса» на всероссийском конкурсе Торгово-промышленной палаты.

- Каким требованиям должен соответствовать заемщик? И как предпринимателю попасть к вам на консультацию, возможно, есть такие, кто сейчас читает это интервью и заинтересовался.

– Поддержка бизнеса –

Как “Алмазэргиэнбанк” поддерживает малое и среднее предпринимательство в Якутии

- Требования к заемщикам у нас стандартные: субъект МСП должен быть зарегистрирован не менее 12 месяцев, обладать положительной кредитной историей, а доход от текущей деятельности должен покрывать расходы на обслуживание и погашение кредита.

Предприниматель из любого улуса может воспользоваться предложениями АЭБ. Это стало возможным благодаря нашему плотному взаимодействию с Центром поддержки предпринимательства «Мой бизнес». Отныне наши услуги, консультации и льготные кредиты доступны бизнесу в любом районе присутствия центров по всей Якутии. Консультанты центра помогут оформить любой продукт нашего банка. В Якутске услуги и консультации можно получить в нашем головном офисе на проспекте Ленина, 1. Записаться на консультацию можно через оператора нашего круглосуточного контакт-центра.

- Сейчас время перемен и время, когда оно стало стоить очень дорого. Предприниматели не желают стоять в очередях, ждать днями и неделями справок и подтверждений, - всё это тормозит бизнес. Якутские компании не исключение – они тоже хотят получить все услуги – вот сейчас, в эту минуту. Как в республиканском банке с этим обстоят дела?

Мы активно идем по пути цифровизации, не отстаём от трендов. С 2019 года АЭБ сделал прорывные шаги в этом направлении. Мы кратко усилили работу над повышением качества и удобства наших онлайн-сервисов – и не только для юрлиц, но и для обычных граждан. В 2020 году было обновлено приложение для физических лиц «АЭБ Онлайн», а в этом году сделан полный апгрейд интернет-банкинга для корпоративных клиентов, запущено новое мобильное приложение «АЭБ Бизнес».

Если вкратце о наших новациях: Подписывать платежи, письма, заявления, отправлять их в налоговую стало гораздо быстрее и удобнее через Touch ID или Face ID – с помощью интегрированного PayControl, отсутствует необходимость выпускать отдельный ключ или устанавливать дополнительное приложение. В отличие от возможностей старого ДБО, новое решение позволяет формировать счета на оплату и акты, работать с зарплатным проектом в самом интернет-банке, подавать заявки на кредит, корпоративные карты, депозит и так далее. В новой версии ДБО – два интерфейса, для малого и среднего бизнеса и профессиональный COR-REOTS для бухгалтеров крупного бизнеса.

- Андрей Иннокентьевич, что вы могли бы посоветовать нашим читателям – не только предпринимателям, а вообще всем, в это нестандартное время?

- Думаю, нам всем нужно изучать ситуацию под разными углами, как можно быстрее реагировать на изменения и смотреть вперёд. Многие привычные инструменты перестали работать. Неизменным остается золотое правило по управлению состоянием – диверсификация. И, конечно, нам всем нужно опираться на надёжных партнёров.

Бизнесу очень важно найти проверенного финансового партнёра – свой банк, ведь все закупочные процедуры, продажи, расчеты с поставщиками и сотрудниками проходят через кредитную организацию. Мы приглашаем всех заинтересованных в диалоге присоединиться к нашему сообществу местных предпринимателей и вместе проявляться, развивать своё дело на максимально выгодных условиях.

Бесплатная горячая линия АЭБ: 8-800-100-34-22, сайт: <http://albank.ru/ru/corp/>

Служба по связям с общественностью
АКБ «Алмазэргиэнбанк» АО.

– Сыньяна таарыйа –

Таайбаранна таай

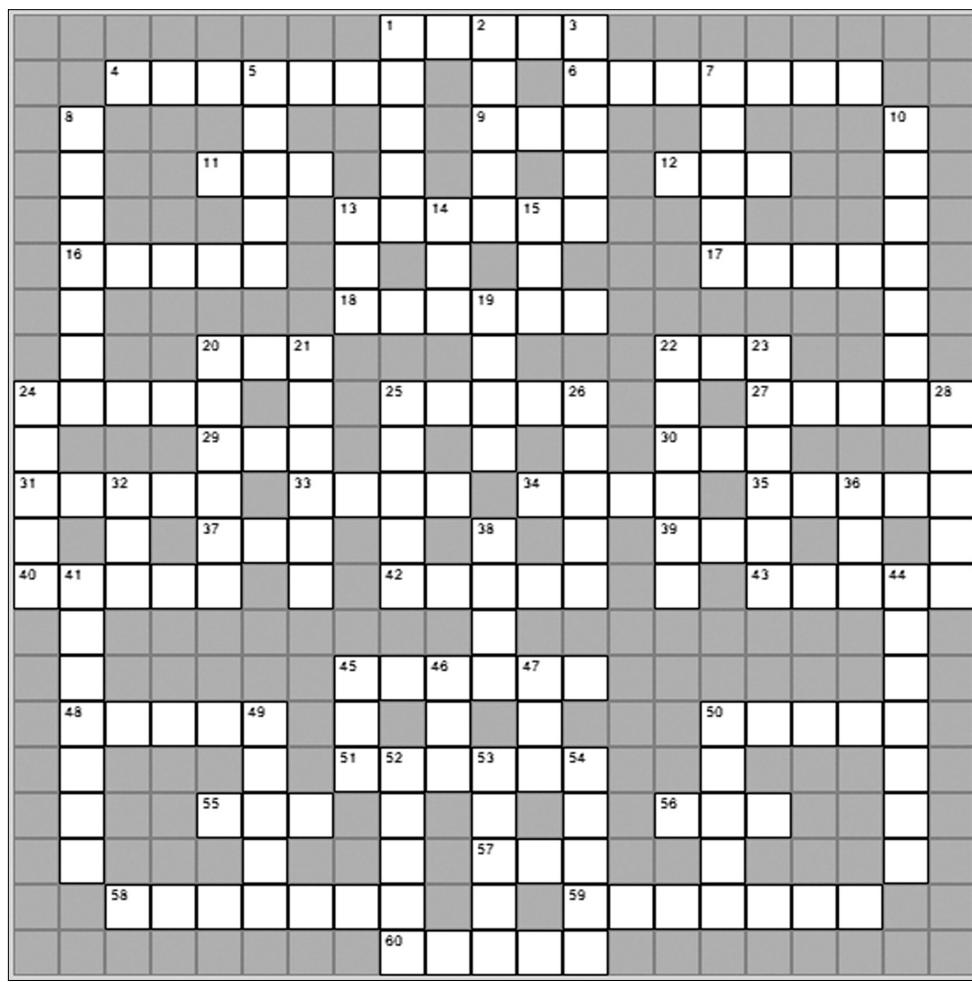
Сыньяры:

1. Ситэтэ суюх, итэбэс. 4. Элбэхтик, угүөрү сојустук. 6. Ырытыы, тобулуу. 9. Танаскар солко ... барсыбыы. 11. ...сакы тутунна. 12. ... баылык. 13. Былыгы угуда 16. Дэпсэ 17. Сылгы модуу очоюно. 18. Хайттан түхэр ыраас уу. 20. Туюх эмит тас бүрүөнүнэ. 22. ... этэрбэс. 24. Үрэх аата. 25. ... отоно. 27. ... харат амчылдуултууларда. 29. Дыэс сиксигэр кутуллар буор. 30. Чычаах ... туттар. 31. Күнүн буорга көмөн харыайллыбыт балык. 33. Халтал ..., буор 34. ...айхал. 35. ... буурба түстээ. 37. Сүөнү, сылгы дүүнүнэ. 39. Кызылы бултуулга туттууллар нымыа. 40. Тимир көрүнгэ. 42. Сирэй-... . 43. Кызы 45. Халлааммыт уүнүнүк ... чинчилэх. 48. Айаннга ... буор. 50. ...таяй. 51. Хайаца ... баар, онгойён көрдүм. 55. ... абааыга дылы. 56. Биригэ төрөбүт уолаттартан кырата. 57. ...буут араартаа. 58. Хайырыбытыгар тыа бана ... түстээ. 59. Кыйахан, кыбдырын. 60. Дылы кэмэ.

Тууруору:

1. Таба наартата. 2. ...тарбах сыына тутта. 3. Харыныйаргын учүгэйдик уурун. 5. Сымыя, үнү-таамах соунун. 7. Тыатааы уяата. 8. Күнүнгү 10. ... мүччү тутан кэбистэ. 13. ... унгуоца. 14. Утуйаан киши. 15. Кынырыма ... буул. 19. Ортону аннынан. 20. Уу таһымнаан тахсыыта. 21. Тынгырахтаах көтөр. 22. Туос ини. 23. Курдаах 24. Илийтэ-атаа ибигириир. 25. Оонньюу аата,... хостонуута. 26. Үчүгэйдик билбэппин, ... хоту истэбин эрэ. 28. Кэпсэ, туюх ... баар? 32. Тутума ..., босхолоо. 36. Түүл-... . 38. Ону-маны уурар, куурдар ... мас. 41. Түната суюх элбэх санга. 44. Оюо сыйдьыр тэрилтээ. 45. Кир-... . 46. ... хоту. 47. ... ырааппат. 49. Биир ... от. 50. Күлэр ... буулбут кызыс. 52. ... бана арылаах. 53. Сиргэнэр тыл. 54. ..., ачаа оюо.

Таайбараны оигордо
Алла СЕЛЬТЮКОВА-Айалла.

Хаңыат балаңын 29 к. 38 №-гэр тахсыбыт таайбаран ТААЙЫТА

42. Ангыр. 44. Аар. 46. Хамыйах. 47. Ыарынах.
Тууруору: 1. Сөкү. 2. Үүн. 3. Сэт. 4. Кэри. 6. Өтөх. 7. Сүгэ. 10. Көмүк. 11. Отох. 12. Ытык. 14. Чыкы. 15. Күүс. 17. Кута. 19. Тобурах. 22. Орону. 23. Ураха. 25. Үөр. 27. Чып. 29. Өркөн. 30. Тутт. 31. Арыы. 32. Арылы. 33. Тума. 34. Сыра. 38. Лыах. 39. Хары. 41. Үрай. 42. Абас. 43. Кыс. 45. Тыс.

Чөпчэтийлөөх
сүрүттүү
көшин МҮЧЧУ
тутумча!

6 ыйга чөпчэтийлээх
сүрүттүү - 637,08 солк.
1 сылга чөпчэтийлээх
сүрүттүү - 1285,70 солк

2022 с. алтынны 3-тэн
13 күнүгэр диэри

Хаңыаты онлайн

бу ссылканан:
<https://podiska.pochta.ru/press/ПИ988>

эбэтэр бу куар-кодунан киирэн

сүрүттэриаххын сөп

НЬУРБА
ОГНЯННЫ

– Новости Ulus.media –

Новые сервисы о частичной мобилизации запустили на "Госуслугах"

На портале "Госуслуги" запустили два новых сервиса, связанных с частичной мобилизацией в России. Об этом рассказал вице-премьер страны Дмитрий Чернышенко. Дмитрий Чернышенко напомнил, что по по-лучению председателя правительства РФ Михаила Мишустина на "Госуслугах" в кратчайшие сроки создали и развернули два новых сервиса для граждан, связанных с частичной мобилизацией. Их предварительно протестируют представители регионов и Минобороны.

Первый сервис "Стать добровольцем" предназначен для тех, кто решил добровольно принять участие в спецоперации РФ по защите Донбасса и его жителей. При этом с момента объявления в стране частичной мобилизации на "Госуслугах" зарегистрировали уже более 70 тысяч запросов на данную тему.

Теперь же заявку можно быстро оформить на портале "Госуслуг", нажав на баннер "Стать добровольцем" или перейдя в этот раздел с помощью цифрового голосового помощника. В открывшейся форме будут указаны критерии отбора. Также нужно обратить особое внимание на возраст и опыт службы.

Далее следует заполнение анкеты, в которой нужно указать свои личные данные - большинство из них подгружаются автоматически. Затем на карте нужно выбрать военкомат, куда потенциальному добровольцу добраться удобнее всего, а после этого отправить заявку. В течение максимум двух дней придет уведомление с датой, временем посещения военкомата и списком необходимых документов.

Сервис "Стать добровольцем" запусти-

ли в тестовом режиме в минувшие выходные. С его помощью добровольцы подали уже более 2000 заявок.

Чернышенко сообщил, что на "Госуслугах" также можно обжаловать решение о призыва в рамках частичной мобилизации. Заявление может подать как сам мобилизованный, так и его родственник. К заявлению нужно прикрепить фото или скан повестки, а также представить документы, подтверждающие основания для отсрочки.

Ранее такие обращения поступали через универсальную форму обращения ИПГУ. Теперь же на "Госуслугах" нужно найти баннер "Обжаловать решение о мобилизации" или перейти в одноименный раздел с помощью цифрового ассистента.

В данном разделе нужно указать, кого подается заявление: заявление может подать сам мобилизованный или его родственник. В открывшейся форме надо выбрать из списка основание для отсрочки. Личные данные же подгружаются автоматически - их необходимо лишь подтвердить, а также загрузить фото или скан повестки, заполнить информацию о военном билете и предоставить документы, подтверждающие основания для отсрочки.

Жалоба автоматически будет передана в региональную комиссию, представитель которой подключен к "Госуслугам". Ее рассмотрят в кратчайшие сроки. Решение по каждому заявлению будет отслеживаться и контролироваться, а данные докладываться руководству России.

Отметим, ранее на "Госуслугах" запустили форму для получения IT-специалистами отсрочки.

Источник: gen.tv

Бригада якутских медиков отправится в ДНР

Медики будут оказывать помощь местному населению. Об этом в ходе благотворительного телемарафона в рамках всероссийской акции профсоюзов в поддержку жителей Донбасса, Херсонской и Запорожской областей, бойцов Российской армии рассказал Иван Луцкан. Бригада выедет под руководством главврача Республиканской офтальмологической клинической больницы.

По словам Луцкана, с просьбой об отправке врачей к главе Якутии Айсену Николаеву обратился председатель правительства ДНР.

«Благодаря поддержке Минздрава региона бригада уже сформирована, отклинулись коллеги из разных больниц. В ближайшие дни мы уже отправимся в ДНР», — сказал главврач Республиканской офтальмологической клинической больницы.

Разработаны меры поддержки для предпринимателей в условиях мобилизации

Правительство России определило меры поддержки для малого бизнеса и ИП в связи с частичной мобилизацией. Последние, которые правительство предлагает дать бизнесу, касаются разных аспектов работы предпринимателей. Об этом сообщает Sia.ru со ссылкой на пресс-службу Правительства РФ. Пресс-служба кабинета приводит следующий перечень мер:

Подготовлены поправки в законодательство, которые сохранят для военнослужащего, призванного в рамках частичной мобилизации, возможность оставаться собственником бизнеса.

Будет разработана процедура изменения или расторжения контрактов на поставку товаров, работ и услуг для госучреждений, планируется не применять штрафные санкции в случае мобилизации предпринимателя.

Нужные лицензии для ведения бизнеса будут продляться автоматически.

Сроки уплаты налоговых платежей для

попавших под мобилизацию предпринимателей, которые продолжат вести бизнес, перенесут. Планируется перенести сроки предоставления деклараций и отчетности.

Будет подготовлен проект поправок в законодательство для введения отсрочки по уплате платежей по кредитным договорам и договорам лизинга для малого и среднего предпринимательства.

«Прорабатывается возможность приостановления или расторжения договоров аренды без штрафных санкций, если недвижимость взята в аренду у государства».

Риски частичной мобилизации для бизнеса обсуждались и на прошлой неделе на двух совещаниях у первого вице-премьера Андрея Белоусова. На них среди прочего предлагалось предоставить броню сотрудникам системообразующих, стратегически значимых компаний и участников цепочек поставок предприятий ОПК, которые были приняты на работу до сентября.

Якутяне смогут получить вакцину от коронавируса назально

Минздрав сообщает, что в республику поступили насадки-распылители для назального введения вакцины «Гам-Ковид-Вак» против новой коронавирусной инфекции. В настоящее время проводится их распределение в медицинские организации, сообщает пресс-служба Минздрава Якутии.

В чем преимущества назального введения вакцины?

Во-первых, простота и безболезненность при использовании препарата. «Гам-КОВИД-Вак» вводится в носовые ходы в виде спрея с помощью шприца с насадкой.

Во-вторых, на слизистой оболочке носа образуется барьер в виде защитных антител, которые нейтрализуют вирус, пытающийся проникнуть в организм воздушно-капельным путем.

В-третьих, человек, который вакцинировался инTRANАЗАЛЬНО, не является пере-

носчиком коронавируса.

В-четвертых, сведены к минимуму побочные проявления после иммунизации.

ИнTRANАЗАЛЬНОЕ введение вакцины проводят в два этапа с интервалом в 3 недели. Теперь жители Якутии смогут выбирать способ вакцинации - внутримышечный или назальный.

Министр здравоохранения Лена Афанасьева: «Пандемия не закончилась. Нам крайне важно дальше противостоять коронавирусу, создавая индивидуальный и коллективный иммунитет с помощью вакцинации.

Приглашаем всех жителей пройти иммунизацию против COVID-19».

Напоминаем, что вакцинация проводится бесплатно в поликлиниках по месту жительства. На вакцинацию можно записаться через контакт-центры поликлиник по номеру -122 или через портал Госуслуг.

– Вниманию населения –

Пожарная безопасность в быту

Только тот, кто остался без крова, потерял нажитое годами имущество, почувствовал боль потери, неуверенность в завтрашнем дне, может осознать, что пожарная безопасность в быту - не пустая трата времени. Еще страшнее, что несоблюдение родителями правил пожарной безопасности приводит к тому, что порой гибнут дети. Вина за полученные травмы и смерть несовершеннолетних всегда остается на совести взрослых и оставляет отпечаток в их памяти на всю жизнь.

ли и золу вблизи строений, на горючую среду (сухую траву, опилки, мусор). Обязательно проверяйте исправность печи и дымоходов, ремонтируйте их, заделывайте трещины, очищайте от сажи. Запрещается оставлять без присмотра топящиеся печи и поручать надзор за ними малолетним детям!

В качестве своевременного обнаружения пожара, а также оповещения всех жильцов, дом можно оборудовать автономными пожарными извещателями.

На сегодняшний день автономный пожарный извещатель можно считать эффективным средством предупреждения гибели людей от пожаров. Это устройство реагирует на дым еще на стадии возгорания, когда потушить огонь можно подручными средствами.

Дым при возгорании поднимается вверх и скапливается у потолка, а потом опускается вниз. Поэтому эффективней установить пожарный извещатель на потолке, причем сделать это можно самостоятельно. Всего одного извещателя в комнате достаточно, чтобы оповестить и разбудить даже крепко спящего человека.

Также автономные извещатели не требуют прокладки специальных линий пожарной сигнализации и применения дополнительного оборудования. Минимум раз в год требуется менять батарейки. И периодически, как минимум раз в полгода, снимать и продувать камеру с оптико-электронным датчиком пылесосом, чтобы избежать ложных срабатываний от осевшей пыли.

Стоит дымовой извещатель в среднем от 500 до 1000 рублей, что неизмеримо меньше по сравнению с потерями от самого небольшого пожара. Установив датчик в своем жилье, вы можете быть уверены, что защитите имущество и жизнь от пожара.

Запишите для детей на видном месте номер пожарной охраны, а также свой домашний адрес. Храните ключи от квартир (дома) в одном месте. Убедитесь, что все члены семьи знают, где они лежат. Стоит научиться пользоваться огнетушителями и другими первичными средствами пожаротушения и соблюдать правила пожарной безопасности. Будьте осторожны с огнем и соблюдайте правила пожарной безопасности в быту!

Взрослые, помните: от вашего отношения к соблюдению правил пожарной безопасности во многом зависит жизнь ваша и ваших детей. Не оставляйте несовершеннолетних одних дома без присмотра! Прячьте от них спички и зажигалки! Разъясняйте детям, что игра с огнем и электроприборами может привести к необратимым последствиям! Очень важно, чтобы дети запомнили эти советы. Личным примером учите детей соблюдению правил пожарной безопасности. Только большой заботой о наших детях мы сможем предупредить пожары от детской шалости с огнем, сохранить свой дом, имущество и самое дорогое - жизнь ребенка. И, конечно, сами соблюдайте правила пожарной безопасности!

Нюрбинский пожарно-спасательный гарнизон.

Эңэргээлийбим!

Антоновка ба олор үз, тыыл бэтэрээн санаасыт, эбээбит, хос эбээбит **ВАСИЛЬЕВА Александра Петровны** алтынны 6 күнүгээр 87 сааын туоларынан истинник энэргээлийбим.

Бытык кырдаацасыт эссе да чэгээнник сылдьан бинигини юрдэ сылдыын барабарыт, биниги киниттэн холобур ылабыт, кини биниэхэ өр олорбутугар угуйар, ойлорбутугар хос эбээ, эбээ буолан убаастанар.

Сайын Бөгдөөлөлбүтүгээр сытан пааркабытгыгар, сарсынагар Нүрбабыт паарката-гар ынхаатан юрэн-котон кэлбипит, манна атын ынхааха сылда да сатаабатах-пим.

Эссе да араас тутуу, былаан элбэх, баран көрүлүү, эбээ муннүтумала.

Покровскайтан медицина бэтэрээн **ЛЕБЕДКИНА Е.П., педагогический үз бэтэрээн **ФЕДОРОВА Ф.П., МЧС бэтэрээн ЯКОВЛЕВ В.А., кийшигээ ВАСИЛЬЕВА С.С., оболоро, сиэнэрэ, хос сиэнэрэ.****

Көннөрүү

“Нүрбаба” хаыят балабан ыйын 29 күнүнээби 38 №-гэр 11-с страница ба бэчээттэммит “Таптыр күндү киинбүт сүрэхпүтээр өрүү бааргын” кэриэстбүлгэ албас тахсыбытын манынк көннөрөн аа баартыгыгар.

- иккис абзацка “Биниги Генабыт...” оннугар “Биниги Гошабыт”, бутээнктэн 3 абзац сажаланытын: “... анараа-бэтэрээ дъянайсыбыт племянник ойлорбутугар махтана-быт”.

Маны сэргэ “Егор Николаевич өр сылларга Гостехнадзор инспекторын үлэлээ-бите” оннугар общественигынан дизэн көннөрөн аа бынг.

Албас тахсыбытыг гар тустаахтартан бырастыы гыналларыгар көрдөнбүт.

Редакция.

Несоблюдение правил безопасности на водных объектах в осенне-зимний период часто становится причиной гибели и травматизма людей.

Осенний лед в период с октября по декабрь, то есть до наступления устойчивых морозов, не прочен. Скрепленный вечерним или ночным холдом, он еще способен выдерживать небольшую нагрузку, но днем, быстро нагреваясь от просачивающейся через него талой воды, становится пористым и очень слабым, хотя сохраняет достаточную толщину.

Как правило, водоемы замерзают неравномерно, по частям: сначала у берега, на мелководье, в защищенных от ветра заливах, а затем уже на середине. На озерах, прудах, ставках (на всех водоемах со стоячей водой, особенно на тех, куда не впадает ни один ручеек, в которых нет русла придонной реки, подводных ключей) лед появляется раньше, чем на речках, где течение задерживает льдообразование. На одном и том же водоеме можно встретить чередование льдов, которые при одинаковой толщине обладают

- ГИМС предупреждает - Правила безопасности на воде в осенне-зимний период

различной прочностью и грузоподъемностью.

Основным условием безопасного пребывания человека на льду является соответствие толщины льда прилагаемой нагрузке:

- безопасная толщина льда для одного человека не менее 7 см;

- безопасная толщина льда для сооружения катка 12 см и более;

- безопасная толщина льда для совершения пешей переправы 15 см и более;

- безопасная толщина льда для проезда автомобилей не менее 30 см.

Время безопасного пребывания человека в воде:

- при температуре воды 24°C время безопасного пребывания 7-9 часов,

- при температуре воды 5-15°C

- от 3,5 часов до 4,5 часов;

- температура воды 2-3 °C оказывается смертельной для человека через 10-15 мин;

- при температуре воды минус 2°C - смерть может наступить через 5-8 мин.

Правила поведения на льду:

1. Ни в коем случае нельзя выходить на лед в темное время суток и при плохой видимости (туман, снегопад, дождь).

2. При переходе через реку пользуйтесь ледовыми переправами.

3. Нельзя проверять прочность льда ударом ноги. Если после первого сильного удара полено или лыжной палкой покажется хоть немного воды, - это означает, что лед тонкий, по немуходить нельзя. В этом случае следует немедленно отойти по-своему же следу к берегу, скользящими шагами, не отрывая ног от льда и расставив их на ширину плеч, чтобы нагрузка распределялась на большую площадь. Точно так же поступают при предосте-

регающем потрескивании льда и образовании в нем трещин.

4. При вынужденном переходе водоема безопаснее всего придерживаться протертных троп или идти по уже проложенной лыжне. Но если их нет, надо перед тем, как спуститься на лед, очень внимательно осмотреться и наметить предстоящий маршрут.

5. При переходе водоема группой необходимо соблюдать расстояние друг от друга (5-6 м).

6. Замерзшую реку (озеро) лучше перейти на лыжах, при этом: крепления лыж расстегните, чтобы при необходимости быстро их сбросить; лыжные палки держите в руках, не накидывая петли на кисти рук, чтобы в случае опасности сразу их отбросить.

7. Если есть рюкзак, повесьте его на одно плечо, это позволит легко освободиться от груза в случае, если лед под вами провалился.

8. На замерзший водоем необходимо брать с собой прочный шнур длиной 20 - 25 метров с большой глухой петлей на конце и грузом. Груз поможет забросить шнур к провалившемуся в воду товарищу, петля нужна для того, чтобы пострадавший мог надежнее держаться, продев ее подмышки.

9. Убедительная просьба родителям: не отпускайте детей на лед (на рыбалку, катание на лыжах и коньках) без присмотра.

10. Одна из самых частых причин трагедий на водоёмах - алкогольное опьянение. Люди неадекватно реагируют на опасность и в случае чрезвычайной ситуации становятся беспомощными.

Инспектор по основной деятельности Вилюйского отделения Центра ГИМС ГУ МЧС России по РС (Я) ЕФРЕМОВА К.А.

В Госкомцен Якутии пояснили, что в летний период за центральное отопление жители региона платят в месяц только за 1/12 часть годового объема потребленной тепловой энергии. Годовой платеж за отопление разбивается пропорционально на все

- Ваше право - Почему владельцы квартир платят летом за отопление

12 месяцев. Таким образом, снижается финансовая нагрузка на владельцев квартир.

"Если оплачивать данную услугу по фактическим объемам, то для потребителей в зимнее время квартплата будет значительно выше летних месяцев. Кроме того, если в домах установлен счетчик отопления, то жители оплачивают только по показаниям, а не по нормативу, но общая годовая сумма все равно делится на 12 месяцев и по итогам года произ-

водится перерасчет. А что касается домов со счетчиками газа, там оплата производится по показаниям счетчиков ежемесячно по объемам потребления", - отметила заместитель председателя Государственного комитета по ценовой политике Республики Саха (Якутия) Саргылана Матвеева.

**Пресс-служба
Главы Республики Саха (Якутия) и Правительства Республики Саха (Якутия)**

Кунду обходит, кысыпты, кэрэним, ийэм, эдьнийбит, балтыбы ПОПОВА Надежда Георгиевна бийнгиттэн барбыта оруобуна 1 сыла буолла, баара суоңа 30 сааңыгар. Баара эбитет буоллар элбээс онгоруухаа, айыахтаа, туутуухаа хаалыга.

2009 с. Надя Үөнээ Бүлүүтээ бий гимназия физмат кылаанын бүтэрэн Дьюкуускайдаа педагогическая коллежка алын сүнүүх кылаанын учуталын идэтийгээр үөрэнэ кирийтэй. Мянгайты кууруска үөрэнэ сыйдан Горнай Бэрдигестээжиттэн сыйдар Ньюргун Попову кытта дыблоруун холбоон ыал буолбуттара, иккис кууруска үөрэнэ сыйдан ийбээ буолар дыбуулбуттара, кысыпты.

2014 с. төрөөбүт дойдугутгар Дыикимдэбэ начаалынай кылаас учуталынан ананан кэлтэ. Манна кини үлэтин күөстүү саңалаабыта, оболор, төрөппүттэр ахара сөбүлүүллэрэ. Надя уксу-гер дыннор курдук кыныра сыйдыбат, уксу-гер күлэн кэбийнэр, эбэтэр мичэрдээн байтигээр тухо эрэ тардар күүстээбэ, бииргэ үлэлир кэлэктинибигэр тапсан уопсай тылы буслан биир сүбэнэн үлэлбэйттэрэ.

Надя онон эрэ мунурдаммакка "Дылуур" КК кинтэ суюх мероприятиел барбаттара, уг-куулэн, ыллаан, сатаабаппын дийбэт этэ.

Надянын кэрэнэ массынынба, араас техникафа сиынарыта, иккисэн өрөмүнүүллэрэ. Надя бастаан банаарынан сыйдарттар-тэр Светлана Никандровна Павлова сүбэтинэн эбэтин өттүнэн Ньюкуунда абайтун үүхүн сурубуга. 2016 с. хомууллан аймактыа бынаанын тэрийбиппил.

Манынк араас дынкти дырктаа Надябыт үүн ыаражан ыаразы булбатадаа буоллар...

Бишиги Надябыт бишиги сүрэхпитигэр өрүү баар, кини туолбатах бафаларын, олорботох оло-бүн салгыахыт.

Эбэтэ, энэтэ, ийэтэ, абата, кэрэнэ, убайа, балта, кына-уонна аймактара.

- Кэриэстэйил -

Сүрэхпитигэр өрүү баар

дэммит күрэскээр дыннуу кытта тэнгээ кыттыбыттара. Бу күрэххэ кинилэр III миэстэ буолбуттара. Мэнэ Хангалас Төнгүлтүгээр өрөспүүбулүкэтээби күрэхтэйнээг эмий эбэркэ кыттан кэлбитетээр.

Надя уонна дынэ кыылларын сөбүлүүрэ, куоскатын, ыты. "Бөтөс" диэн доёр онгостору ыт атыыланан кэлбитетэ. Онто улахан бафай уонна эйэлээх, сымнаасыты ииппилтэ, онто ыттартан дынэ тастьы олорор 2 олооюх чүөчнүү бынаабыттаах.

Надежда Георгиевна уратыта манан бүпээт. Оскуулаа үөрэнэ сыйдан "Инникигэ хардыг" кэмпираиэнсийнээг кыттан аймактарыгар улахан өнгөнүү онгорон турардаах. Олохтоох бибилтиэй-кэр Светлана Никандровна Павлова сүбэтинэн эбэтин өттүнэн Ньюкуунда абайтун үүхүн сурубуга. 2016 с. хомууллан аймактыа бынаанын тэрийбиппил.

Надежда Георгиевна уратыта манан бүпээт. Оскуулаа үөрэнэ сыйдан "Инникигэ хардыг" кэмпираиэнсийнээг кыттан аймактарыгар улахан өнгөнүү онгорон турардаах. Олохтоох бибилтиэй-кэр Светлана Никандровна Павлова сүбэтинэн эбэтин өттүнэн Ньюкуунда абайтун үүхүн сурубуга. 2016 с. хомууллан аймактыа бынаанын тэрийбиппил.

Манынк араас дынкти дырктаа Надябыт үүн ыаражан ыаразы булбатадаа буоллар...

Бишиги Надябыт бишиги сүрэхпитигэр өрүү баар, кини туолбатах бафаларын, олорботох оло-бүн салгыахыт.

Эбэтэ, энэтэ, ийэтэ, абата, кэрэнэ, убайа, балта, кына-уонна аймактара.

Требуются на работу

Во вневедомственную охрану Росгвардии по РС(Я) требуются молодые люди, желающие проходить службу.

ГАРАНТИРОВАНО:

- стабильная заработка плата, 100% оплачиваемый больничный даже в период пандемии и кризиса;
- ежегодный оплачиваемый отпуск 2 месяца с оплатой проезда к месту проведения отпуска сотруднику и члену семьи;
- возможность получения высшего образования (учебный отпуск оплачивается);

- бесплатное медицинское обслуживание;

Требования к кандидатам на службу:

- возраст до 35 лет;
- годность по состоянию здоровья;
- несудимые;
- образование не ниже среднего.

По вопросу приема на службу обращаться в в ОВО по Нюбинскому району филиала ФГКУ "УВО ВНГ РФ по Республике Саха (Якутия)" по адресу: г. Нюбя, ул. Хр. Максимова, д. 14 (здание ОГИБДД), тел: 2-38-80.

Саха Өрөспүүбулүкэтин Үтүк кырдаа-ха, Аканын энэлийнин Бочууттаах олох-тоо, тыыл, улд бээрээрэн, элбээс обо амарах афта, элбээс сиэн, хос сиэн эйбээс энээ, ойур харыстаанын үйлтигээр ор сыйларга утгуу суюбаахтын үзэлэйттэй.

СЕРГЕЕВ Николай Григорьевич
бы дыл балаан үйн 25 күн ыаражан ыаразыттан күн сиритэн күрэммитинэн олоубан аргынчыгар Мавра Егоровна, оболоруга, сиэнэригэр, бары аймактарыгар, дынугар-сэргтигээр дынинг кутур-баммын тиэрдэбэйт, айырыгын тэнгээг үлэлэйттэй.

"Акана ийнлийнэг" МТ дынанлатаа, ийнлийнк депутатара.

Аканын энэлийнин ытыхын кырдаа-ха, ыаражан ыаразыттан олохтоо, элбээс обо тапталлаа афта, энэтэ, хос энэтэ, ойур харыстаанын үйлтигээр ор сыйларга утгуу суюбаахтын үзэлэйттэй.

СЕРГЕЕВ Николай Григорьевич
ыаражан ыаразыттан олохтоо турдаа-тынан кэргэнигээр Мавра Егоровна, кол-легаларыгыг Альбина Николославна, Галина Николаевна, Анастасия Анатольевна дааирин кутурбаммын тиэрдэбэйт.

П.С.Егоров азатынан Аканы орго оскуолатын колективи.

Кунду балтыбыт, эдьнийбит Алена Александровна

ыаражан ыаразыттан олохтоо турдаа-тынан кэргэнигээр Мавра Егоровна, кол-легаларыгыг Альбина Николославна, Галина Николаевна, Анастасия Анатольевна дааирин кутурбаммын тиэрдэбэйт.

Буслаевтар, Софониевтар, Колашниковтар, Николаевтар, Петровтар.

Кунду балтыбыт, эдьнийбит Намтад Колашниковтар, Хангаластан Харлампьевтар.

Кунду балтыбыт, эдьнийбит Намтад Колашниковтар, Хангаластан Харлампьевтар.